

Syddjurs Kommunes tilsynskampagne 2019

Flydelagets betydning for naturen og landmandens økonomi

Indholdsfortegnelse

KAMPAGNEPLAN	3
MATERIALE OG INFORMATION	5
GENNEMFØRELSE AF KAMPAGNEN	5
RESULTATET AF KAMPAGNEN	5
KONKLUSION	6

Bilag 1 - Orienteringsskrivelse om kampagnen sendt til de udvalgte tilsynsejendomme

Bilag 2 - Oplysning om flydelagets betydning for naturen og landmandens økonomi

Bilag 3 - Oplysning på kommunens hjemmeside om kampagnen

Resumé

Kampagnens overordnede mål var gennem oplysning og dialog, at sikre, at de af kommunens landmænd, der håndterer og opbevarer flydende husdyrgødning i gyllebeholdere, har kendskab til effekten af at etablere et godt og tæt flydelag på deres gyllebeholder.

Kampagnen blev målrettet de landbrugsvirksomheder der opbevarer og håndterer flydende husdyrgødning. Det er disse ejendomme, der har bedst mulighed for at begrænse ammoniakemissionen til de omkringliggende ammoniakfølsomme naturtyper ved at sikre et godt og tæt flydelag på gyllebeholdere, som indeholder flydende husdyrgødning. Ved etablering af godt og tæt flydelag bibeholdes endvidere mest mulig kvælstof i gyllen til brug for planteproduktionen efter udspredning.

Syddjurs Kommune forventer med denne kampagne, at landmænd fremadrettet vil have mere fokus på at etablere tæt flydelag på baggrund af effekterne heraf.

Kampagneplan

1.1 Tilsynskampagneplan for Landbrug 2019 – Tæt flydelag			
Dato for revision	19.11.2019		
Baggrund	<p>Syddjurs Kommune har valgt at lave kampagnetilsyn om betydningen for naturen samt landmandens økonomi ved tæt overdækning, herunder flydelag, på gyllebeholdere.</p> <p>Kommunen oplever i forbindelse med de årlige tilsynsbesøg på landbrugsejendomme med erhvervsmæssigt dyrehold, samt henvendelser fra borgere, at der rundt omkring findes gyllebeholdere uden det lovpligtige flydelag. Dette er til ulempe for både den omgivende natur, samt landmandens økonomi.</p>		
Kampagnemål	<p><u>Kort sigt:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • At få oplyst brugere af gyllebeholdere om, at der kan opnås både økonomisk og naturmæssig gevinst ved korrekt etableret flydelag. <p><u>Mellemlangt sigte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • At alle brugere af gyllebeholdere (husdyrproducenter og planteavlere) har mere fokus på effekten/gevinsten ved etablering af tæt flydelag på gyllebeholdere. (succeskriterium). <p><u>Lang sigt (overordnet miljømæssigt mål):</u></p> <p>At beskytte den nærliggende sårbare natur. Endvidere er der også et bæredygtigheds-perspektiv: Med tidens fokus på at sikre vores fælles fremtidige miljø, samtidig med at der opnås økonomisk gevinst, er flydelag et bæredygtigt tiltag.</p>		
Timing	Tilsyn udført i marts - september, i forbindelse med de regulære tilsyn. Der føres alene tilsyn hos husdyrholdere.		
Kampagnens væsentlige interessenter	<ul style="list-style-type: none"> • Husdyrbrugere og planteavlere, som ejer eller bruger gyllebeholdere omfattet af krav om overdækning. 		
Samarbejde	Andre kommuner har kørt lignende kampagner – men vi ønsker en mere positiv vinkling, hvor det tydeliggøres, at der er tale om win-win for landmand og natur.		
Kampagnens resultater og aktiviteter	Resultat og aktivitet	Ansvar	Deadline
	<p>Materiale til tilsynsopgaven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilsynsplan (januar) • Tilsynsskema (februar) • Informationsmateriale udarbejdes (februar) • Infomateriale udsendes til alle kommunens ejere/brugere af gyllebeholdere(februar/marts) • Info om kampagnen lægges på kommunens hjemmeside. • Kortlægning af interessenter via GIS-udtræk <p>Kapacitetsopbygning i afdelingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vidensopbygning/opdatering på den eksisterende lovgivning for opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning • Hvordan gennemføres et kampagnetilsyn • Projektstyring 	Marb/Twj/Siso	Januar-februar
		Marb/Twj/Siso	Hele 2019

	<p>Indledende kommunikation</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intern kommunikation om kampagnen til ledelsen og udvalget • Hjemmeside opdateres med regler m. links osv. • De udvalgte ejendomme orienteres om kampagnen 	Marb/Twj/Siso	Februar
	<p>Tilsyn på landbrugene</p> <p>Tilsyn på husdyrbrug med gyllebeholdere sker i forbindelse med ordinære tilsyn.</p>	Alle 5 i landbrugsgruppen	Marts - november
	<p>Evaluering</p> <p>Kampagnen evalueres og resultaterne er vurderet, ligesom der foretages en vurdering af effekterne af kampagnen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluering • Plan for opfølgning • Oplisting af god praksis og erfaringer til intern læring • Input til fremtidige kampagner 	Marb/Twj/Siso	november
	<p>Kommunikation</p> <p>Kampagnens resultater kommunikeres til alle relevante aktører</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunikation til målgruppen • Kommunikation til politikerne • Kommunikation via hjemmeside 	Marb/Twj/Siso	november
Tidsforbrug	Der er ikke afsat et egentligt tidsforbrug til kampagnen.		
Økonomi	Der anvendes ikke midler ud over de timer sagsbehandlerne afsætter		
Risici og forudsætninger	<p>Følgende risici og forudsætninger vil have betydning for kampagnens vellykkede gennemførelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordentlig planlægning • Personalemæssige ressourcer 		
Kommunikation og afrapportering	<ul style="list-style-type: none"> • Afdelingen (Landbrugsgruppen) informeres løbende om projektets forløb. • NTM-udvalget orienteres om projektet gennem et orienteringspunkt ved udvalgsmøde i marts samt som led i evalueringen igen ved kampagnens afslutning november/december. Rapporten lægges på DMA efter afslutning. • Tilsynsskemaet for de ejendomme der er udført kampagnetilsyn på, offentliggøres løbende på www.dma.mst.dk * i 2019 		
Journalisering og tidsregistrering	<p>Projektet journaliseres i Acadresag nr. 19/8582 "Tilsynskampagne Landbrug 2019".</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilsynsskemaet for de ejendomme der er udført kampagnetilsyn på, offentliggøres løbende på www.dma.mst.dk * i 2019 <p>Tilsynsskemaer fra kampagnetilsyn på de enkelte ejendomme kan tilgås for offentligheden via "Åben Indsigt" på Syddjurs Kommunes hjemmeside.</p> <p>Timeforbrug registreres på de enkelte ejendomme i GeoEnviron.</p>		

* Miljøstyrelsens Digitale MiljøAdministration

Problem: Den sårbare natur er i tilbagegang bl.a. grundet for store mængder tilført kvælstof. Dette kommer bl.a. fra husdyrgødning på landbrugsvirksomheder, der opbevarer og håndterer husdyrgødning. Ikke alle landbrugsvirksomheder med gyllebeholdere vedligeholder/etablerer et tæt flydelag.

Kampagnens overordnede mål: At oplyse om effekten ved at etablere et godt og tæt flydelag på gyllebeholderen, og samtidig oplyse ejere/brugere om at de samtidig kan opnå miljøgevinst og spare penge.

Kampagnens konkrete mål: Fremadrettet vil der være mere fokus omkring et tæt flydelag på gyllebeholder på baggrund af effekten heraf

Resultat 1: Forundersøgelse	Resultat 2: Materiale og information	Resultat 3: Gennemførelse af kampagnen	Resultat 4: Opfølgning og evaluering
1.1: Udarbejde tilsynskampagneplan (nærværende rapport)	2.1: Udarbejde tilsynsskema til at tage med til landmænd på kampagnetilsyn	3.1: fastsætte dato og metode for tilsyn, samt fordeling af tilsyn imellem medarbejdere	4.1: Følge op og håndhæve
1.2: Der laves udtræk over de landbrug, der skal have tilsendt kampagnemateriale. (lægges på sag)	2.2: Infomateriale om flydelag - skrivelse til de udtrukne landbrug.	3.2: Gennemføre tilsyn	4.2: Evaluering
	2.3: Informere ledelsen og udvalget om kampagnen	3.3 Udsende tilsynsbreve	4.3: Samlet rapport udarbejdes
	2.4: Info på kommunens hjemmeside om kampagnen.	3.4: Notat over status efter tilsyn (se herunder)	4.4: Orientering til ledelse og politikere om resultater
			4.5: Afrapportering på kommunens hjemmeside

Forundersøgelse

Resultat 1: Forundersøgelse	Beholdere i kommunen /GIS-udtræk	543 beholdere
	Ejere/brugere med beholdere /GIS-udtræk	196 ejendomme
	Planlagte kampagnebesøg	50 bedrifter (91 beholdere)
Resultat 2: Kampagnebesøg	Beholdere der blev besøgt. Antal: 91	
Resultat 3: Status ved årets udgang	Beholdere som overholdt reglerne omkring tæt flydelag	Antal: 91

Resultat 1.2 Notat over status FØR kampagne

Der blev via GIS identificeret 542 "beholdere" i kommunen. Disse blev lagt i GIS, og diverse siloer samt ajlebeholdere med fast låg, samt u-afmeldte beholdere blev sorteret fra. Herefter blev beholdere på samme ejendom eller med samme ejer puljet. Efter sorteringen fik 199 ejere, via e-boks tilsendt den udarbejdede brochure (bilag 2).

Resultat 2.4 Notat over status på tilsyn EFTER kampagne

Der blev i forbindelse med de regulære tilsyn fremsendt samme infomateriale, som blev brugt til at tage en samtale med ejere og brugere af gyllebeholdere. Der blev foretaget i alt 50 tilsyn hos ejere med en eller flere gyllebeholdere.

Kendskab til kampagnen

På de ejendomme hvor vi førte tilsyn og hvor der var gyllebeholdere, udførte vi samtidigt et kampagnetilsyn. Her kunne langt de fleste af landmændene berette, at de var opmærksomme på tilsynskampagnen. Som ovenstående resultat viser, havde alle de kampagnebesøgte ejendomme tæt flydelag. Enkelte ejendomme havde flydelag som ikke var 100 % tæt, hvilket skyldes, at gyllebeholderen var omrørt i forbindelse med

udkørsel og enkelte havde "kæmpet" lidt med flydelaget grundet store nedbørsmængder. Dette var dog ført i den lovpligtige logbog.

Materiale og Information

I planlægningsfasen af kampagnen blev det besluttet, at for at opnå størst mulig effekt af kampagnen skulle så mange ejendomme med gyllebeholdere som muligt indgå i kampagnen. Det blev derfor besluttet, at alle ejendomme, hvor der findes en eller flere gyllebeholdere, skulle informeres om kampagnen og modtage kampagnemateriale, også planteavlere, som der normalt ikke føres tilsyn hos.

Der blev derefter udført en konfliktsøgning i GIS, hvor alle ejendomme med en gyllebeholder blev fremsøgt. Dem af ejendommene, som skulle have tilsyn i 2019, blev informeret om kampagnen i forbindelse med varsling af det ordinære tilsyn. Endvidere blev der sendt materiale til ejendomme med gyllebeholder *uden* husdyrbrug. Disse ejendomme har enten ikke deres gyllebeholder i brug ellers er det ejendomme med udelukkende plantebrug. Ydermere er der blevet lagt information på kommunens hjemmeside omkring kampagnen (bilag 3).

Gennemførelse af kampagnen

Et af formålene med kampagnen var, at informere og vejlede flest muligt ejendomme hvorpå der findes en eller flere gyllebeholdere. Kampagnen på ejendommene blev planlagt og udført fra feb. – okt. 2019.

Som nævnt blev der udført kampagne både på ejendomme med husdyrbrug, dem der ikke har husdyrbrug og de ejendomme der udelukkende har planteproduktion. Ens for ejendommene var, at de havde en gyllebeholder på deres ejendom, som ville kunne indeholde flydende husdyrgødning.

Der blev efter udsendelse af informationsmaterialet ført tilsyn med 91 gyllebeholdere fordelt på 50 bedrifter. På selve tilsynsdagen kunne det konstateres, at de fleste landmænd var bekendt med informationsmaterialet. Der blev således ikke meddelt indskærpelser over manglende tæt flydelag på de varslede bedrifter.

Konklusion

- Baggrund for kampagnevalg

Kommunen har i de senere år i forbindelse med tilsyn samt i forbindelse med klager fra naboer oplevet, at flere ejendomme med opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning ikke har haft tilstrækkeligt tæt flydelag på deres gyllebeholder. Syddjurs Kommune har derfor vurderet, at en kampagne omkring effekten ved et tæt flydelag vil være ideelt for landmanden og på sigt kunne give en effekt for den sårbare natur. Endvidere vil et øget fokus være medvirkende til at sikre vores fælles fremtidige miljø, samtidig med at landmanden, ved et tæt flydelag, kan opnå en økonomisk gevinst i og med at næringen bibeholdes i gyllen, og udnyttes af planterne efter udspredningen. Der er således tale om et bæredygtigt tiltag, hvor "alle" vinder.

- Læring

Det kan være ressourcekrævende at lave tilsynskampagne, da dette kræver en del planlægning, formidling og en afrapportering. I forbindelse med ændring af tilsynsbekendtgørelsen for et par år siden, er det blevet pligtigt for kommunen at lave 2 tilsynskampagner hvert år. Allerede nu har vi kunnet drage erfaring heraf i forhold til valg af kampagne samt tidsforbrug herpå.

- Målopfyldelse

Kampagnens konkrete mål var at sikre, at de udvalgte landbrugsvirksomheder kender til den effekt, der er ved at etablere et godt og tæt flydelag på sin gyllebeholder.

Overordnet set forventedes det, at der vil blive mere fokus på den ammoniakemission der kommer fra den flydende gødning i gyllebeholderne, da et godt flydelag har en positiv effekt på den sårbare natur samt en positiv virkning for landmandens økonomi.

Det forventes derfor, at kampagnen på sigt vil få en positiv natur- og miljømæssig effekt, i det der vil være mindre ammoniakfordampning som følge af et tæt flydelag og at næringen i gyllen optages i planterne i stedet for at fordampe.

Samlet set har kampagnen været tilfredsstillende. Kampagnetilsynet har berørt de relevante ejendomme og der har været en god dialog mellem kommunen og brugerne af gyllebeholderne.

Det var positivt at opleve, at der ingen håndhævelser var, i forbindelse med kampagnen.

Bilag 1- Orienteringsskrivelse om kampagnen sendt til de udvalgte tilsynsejendomme.

XX

11-03-2019

XX

Sagsnummer.: 19/8582

XX

Sagstype: KLE: 09.17.60

Sidsel Sode

Tlf.: 87535374

Tilsynskampagne 2019

Syddjurs Kommune har i dette års tilsynskampagne fokus på betydningen af gyllebeholderes flydelag for naturen og gyllens værdi som næringskilde for afgrøder.

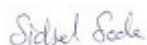
Mange naturtyper modtager for meget kvælstof, hvilket er til ugunst for plante- og insektlivet. Denne kvælstoftilførsel kan mindskes med et tæt flydelag på din gyllebeholder. Samtidig opsamles mest mulig kvælstof til planteproduktionen.

Det vedlagte informationsmateriale, der beskriver betydningen af at etablere et tæt flydelag, er sendt til alle ejere/driftsførere af gyllebeholdere i Syddjurs Kommune.

Hvis du er ejer af en gyllebeholder, men ikke står for den daglige drift, beder vi dig videresende/videregive informationsmaterialet til brugeren af din gyllebeholder.

Såfremt du har spørgsmål til ovenstående, bedes du tage kontakt til kommunens landbrugsmedarbejdere på mail landbrug@syddjurs.dk eller tlf. 87535374

Med venlig hilsen

Sidsel Sode

Bilag 2 – Oplysning om flydelagets betydning for naturen.

Tilsynskampagne i Syddjurs Kommune 2019

Flydelagets betydning for den nærmeste natur og dig

Syddjurs Kommune vil med dette års tilsynskampagne gerne oplyse alle ejere og brugere af gyllebeholdere om flydelagets betydning for naturens tilstand, samt den gevinst der er, ved at "opspare" mest mulig kvælstof til brug for planteproduktionen.

Har du et husdyrbrug, vil du muligvis modtage kommunalt tilsyn i 2019 – i så fald får du et separat brev herom. Men alle, der er brugere af en gyllebeholder, kan gøre både miljøet og sig selv en tjeneste ved at holde flydelaget tæt.

Sårbar natur i tilbagegang

Overdrev er et af de mest artsrige naturtyper, der findes i Danmark og mange sjældne såvel som mere kendte planter, er knyttet hertil. Overdrevenes mange forskellige planter skaber samtidig gode levevilkår for utallige insekter. Overdrev er en næringsfattig naturtype, som ofte findes i kuperet terræn på dalsider, randmoræner og kystskrænter¹. Når næringsfattige arealer tilføres næring, udkonkurreres de sjældne planterarter af mere almindelige arter, der er bedre til at udnytte næringen. På sigt fås et fattigere plante- og insektliv.

I Syddjurs Kommune er vi især stolte af det store sammenhængende og artsrige overdrev i Mols Bjerge, som er en del af både et Natura 2000-område og af Nationalparken. Men der findes mange mindre heder og overdrev på hele Djursland. Desværre viser undersøgelser, at naturtyper som heder og overdrev er i kraftig tilbagegang².

Landbrugets påvirkning af naturen

Tilbagegangen for vores sårbare natur skyldes flere faktorer: Manglende afgræsning, tidligere tiders gødsning men også ammoniaktilførsel fra luften. Det er derfor ønskeligt, at den luftbårne tilførsel af ammoniak til de følsomme naturområder minimeres. Landbrugsproduktionen er estimeret til at bidrage med ca. 97 % af ammoniakfordampningen i Danmark³.

Husdyrgødning er den vigtigste kilde til udledning af ammoniak. Ammoniakfordampning kommer fra husdyrgødning både i stald (35%), på lager (23%) og i forbindelse med udbringningen på markerne (38%)^{3,4}. Derfor er håndteringen af husdyrgødning i fokus, når fordampningen ønskes reduceret lokalt og nationalt.

Hvordan kan påvirkningen mindskes?

Overdækkes gyllelagre korrekt, reduceres fordampningen herfra markant. Når din gyllebeholder er overdækket med et tæt flydelag, reduceres ammoniakfordampningen med omkring 80%! Etablerer man fast låg (f.eks. teltoverdækning) fås yderligere en effekt, således at man opnår en reduceret ammoniakfordampning på ca. 90%⁴. Men teltoverdækningen opnår naturligvis kun sin effekt, hvis teltdugen holdes lukket hele året! Som en positiv sidegevinst, reducerer både flydelag og anden overdækning lugtgener.

På overdrev findes mange både kendte og sjældne blomsterplanter, der giver gode vilkår for dyrelivet – for store såvel som små dyr.

Gevinst for både natur og landmand

Selvom det kan være forbundet med udgifter at etablere enten et tæt flydelag eller anden tæt overdækning på beholdere, kan udgiften modregnes i et højere udbytte i marken. Målinger foretaget af Danmarks Jordbrugsforskning viser, at 15% af gyllens kvælstof kan fordampe, hvis en beholder ikke har flydelag. Hermed forringes gyllens næringsstovværdi med omkring 5 kr. pr. ton. Har du for eksempel en beholder med 2.000 tons gylle uden flydelag, svarer det til, at der kan fordampe kvælstof til en værdi af ca. 10.000 kr. Hertil kommer udbyttetab⁵.

Med tidens fokus på at sikre vores fælles fremtidige natur og miljø, samtidig med at der fortsat kan opnås økonomisk gevinst og effektiv drift, er flydelag således et bæredygtigt tiltag.

En vigtig del af kampagnen er, at der er en god dialog omkring emnet. Du er derfor velkommen til at henvende dig til forvaltningen på mail landbrug@syddjurs.dk såfremt du ønsker flere oplysninger.

Kampagnen er en lovpligtig del i Miljøtilsynsbekendtgørelsen.

Såfremt du ønsker mere viden, kan vi henvise til følgende links:

- 1) Læs mere om overdrev i SEGES faktaark "Overdrev" ved at følge linket: <https://www.landbrugsinfo.dk/miljoe/natur-og-arealforvaltning/sider/faktaark.aspx>: Faktaark
Læs om overdrev og insekter på Naturstyrelsens hjemmeside:
<https://naturstyrelsen.dk/media/nst/67175/Kap6.pdf>
<https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/life-overdrev/overdrev>
- 2) DCE-rapporten "Bevaringsstatus for naturtyper og arter" kan findes her: <https://dce2.au.dk/pub/SR98.pdf>

- 3) DCE-rapporten "Fremskrivning af ammoniakemissioner fra Danmark fra 2005-2015" kan findes på følgende link:
<https://www2.dmu.dk/Pub/AR239.pdf> .
(Dansk resume: <http://dce.au.dk/udgivelser/udgivelser-fra-dmu/arbejdsrapporter/nr.-200-249/abstracts/ar239dk>)
- 4) Overdækning af gylle: Redegørelse, opdatering og vurdering af videnskabelig dokumentation. AgroTech, 2014. Link:
https://mst.dk/media/97855/2014_02_21_overd_kning_rapport_revideret_j_vnf_r_melt_og_mst.pdf
- 5) Flydelag eller låg på gyllen! – Det er der penge i! Udgivet af Landbrugets Rådgivningscenter, 1999. Link:
<https://www.landbrugsinfo.dk/Byggeri/Filer/1064a.pdf> (Med opdaterede tal af Torkild Birkmose fra Seges, feb. 2019)

Bilag 3 – Oplysning på kommunens hjemmeside om kampagnen

(Februar 2019)

Tilsynskampagne i Syddjurs Kommune 2019

Flydelagets betydning for den nærmeste natur og dig

Syddjurs Kommune vil med dette års tilsynskampagne gerne oplyse alle ejere og brugere af gyllebeholdere om flydelagets betydning for naturens tilstand, samt den gevinst der er, ved at "opspare" mest mulig kvælstof til brug for planteproduktionen.

Der er i forbindelse med kampagnen udsendt en brochure til ejere og brugere af gyllebeholdere i kommunen.

Har du et husdyrbrug, vil du muligvis modtage kommunalt tilsyn i 2019 – i så fald får du et separat brev herom. Men alle, der er brugere af en gyllebeholder, kan gøre både naturen og sig selv en tjeneste ved at holde flydelaget tæt.

Sårbar natur i tilbagegang

Overdrev er et af de mest artsrige naturtyper, der findes i Danmark og mange sjældne såvel som mere kendte planter, er knyttet hertil. Desværre viser undersøgelser, at naturtyper som heder og overdrev er i kraftig tilbagegang.

Landbrugets påvirkning af naturen

Tilbagegangen for vores sårbare natur skyldes flere faktorer, heraf er ammoniakfordampning fra landbrug én af dem. Husdyrgødning er den vigtigste kilde til udledning af ammoniak fra landbruget. Derfor er håndteringen af husdyrgødning i fokus, når fordampningen ønskes reduceret.

Hvordan kan påvirkningen mindskes?

Overdækkes gyllelagre korrekt, reduceres fordampningen herfra markant. Når din gyllebeholder er overdækket med et tæt flydelag, reduceres ammoniakfordampningen med omkring 80%!

Gevinst for både natur og landmand

Selvom det kan være forbundet med udgifter at etablere enten et tæt flydelag eller anden tæt overdækning på beholdere, kan udgiften modregnes i et højere udbytte i marken. Målinger foretaget af Danmarks Jordbrugsforskning viser, at 15% af gyllens kvælstof kan fordampe, hvis en beholder ikke har flydelag. Hermed forringes gyllens næringsstofværdi med omkring 5 kr. pr. ton. Har du for eksempel en beholder med 2.000 tons gylle uden flydelag, svarer det til, at der kan fordampe kvælstof til en værdi af ca. 10.000 kr. Hertil kommer udbyttetab.

En vigtig del af kampagnen er, at der er en god dialog omkring emnet. Du er derfor velkommen til at henvende dig til forvaltningen på mail landbrug@syddjurs.dk såfremt du ønsker flere oplysninger.

Læs mere i info-brochuren som er vedhæftet nederst.

 [tilsynskampagne 2019 - taet flydelag - brochure.pdf](#) 539.23 KB

Fandt du ikke det du søgte

